

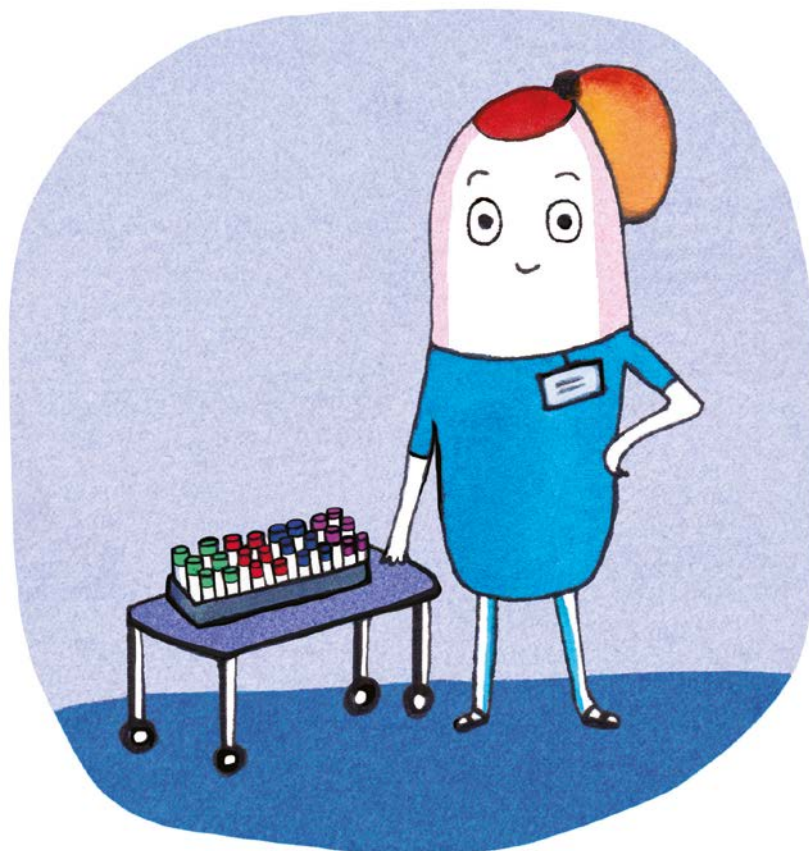

**Viggo får taget
blodprøver**

Hej med dig

Her i bogen kan du læse om Viggo, der skal have taget blodprøver, så lægen bedre kan hjælpe ham med at blive rask.

Når du skal have taget blodprøver, møder du en bioanalytiker, som spørger dig, om du har haft trylleplaster på, så det er mindre ubehageligt at blive prikket. Bioanalytikeren har en vogn med rigtig mange små farvede glas til blodprøver og tynde nåle med sommerfuglevinger. Bioanalytikeren er rigtig dygtig til at prikke dig i armen, så det næsten ikke gør ondt.

LÆSEVEJLEDNING TIL FORÆLDRE

Ifølge Videnscenter for børnesmerter har op mod hver fjerde voksne nåleskræk. Mange voksne er nervøse for at få taget blodprøver – ofte fordi de har oplevet at blive holdt fast under proceduren som børn, og fordi der ikke blev brugt trylleplaster dengang.

Det er vigtigt, at barnet ikke bliver holdt fast, og det vil vi gerne undgå. I stedet bruger vi afledning, lokalbedøvende creme eller plaster og placerer barnet i en tryk position.

Børn reagerer meget forskelligt på smerte, stressede situationer og angst. Derfor er dit barn meget afhængig af dig som forælder til at tolke dets signaler. Du kender dit barn bedst og de små tegn på, om barnet er utilpas eller samarbejder ud over sine grænser, hvilket kan være svært for sundhedspersonalet at se.

Spørg os, hvordan blodprøven vil foregå, hvordan det føles og hvad der findes af hjælpemidler til at gøre det mindre smertefuldt og ubehageligt for barnet. På den måde får du selv viden til at svare på dit barns spørgsmål om proceduren på en rolig og udramatisk måde. Fortæl så simpelt og præcist som muligt, hvad der skal ske.

Besvar dit barns spørgsmål, mens I læser, og gentag informationen, når barnet spørger – det er barnets måde at forberede sig på. Lyv ikke, hvis proceduren kan være ubehagelig eller smertefuld, men fortæl at I som forældre og vi som personale gør, hvad vi kan, for at det bliver så behageligt som muligt for barnet.

Vi anbefaler, at du som mor eller far er med under blodprøven. Koncentrér jer om kontakten med jeres barn i stedet for proceduren for at skabe tryghed. Hvis du selv har det dårligt med blodprøver og føler dig ude af stand til at støtte dit barn, skal du overveje, om der er en anden voksen med god og tæt kontakt til dig barn, som kan hjælpe.

Viggo får taget blodprøver

Viggo er 5 år. Han har været syg i et stykke tid. Lægen har kigget ham i ørerne og i halsen og trykket ham på maven for at finde ud af, hvad han fejler. I dag skal han have taget blodprøver, så lægen kan finde ud af, hvordan han kan blive frisk igen.

Inden Viggo får taget blodprøver, har han fået trylleplaster på hjemmefra. Når man skal have taget blodprøver, skal man prikkes med en nål. Men trylleplaster bedøver huden, så man ikke kan mærke så meget. Trylleplastrene sidder midt på begge arme, lige der hvor de bøjer.

Viggo skal ikke prikkes i begge arme – kun den ene. Man sætter plaster på begge arme for en sikkerheds skyld, for man ved aldrig, hvilken arm, der er bedst at tage blodprøver i.

Viggo og far sidder i venteværelset, indtil det bliver deres tur. Det er lidt kedeligt. Heldigvis har far taget en bog og telefonen med, som de kan kigge på. Mens de venter, husker de også at tage trylleplastrene af, så Viggo er helt klar.

FAKTA TIL FORÆLDRE

Forklar dit barn, hvad der skal ske. Uvidenhed eller misforståelser kan forværre oplevelsen af smerte, så det er vigtigt, at du forklarer det på en udramatisk måde og i et sprog, som dit barn forstår.

- Vær ærlig! Spørger dit barn, om det vil gøre ondt, så svar, at det måske godt kan genere lidt, men at det hjælper at få trylleplaster på og at tale om noget andet imens.
- Fortæl, at du vil være hos barnet hele tiden, at I kan sidde sammen og at hospitalspersonalet er der for at hjælpe.
- Brug plaster med lokalbedøvende creme. EMLA-plaster kan købes på apoteket. Husk, at det skal placeres mindst 1,5 time før og tages af igen 20-30 minutter før blodprøven.
- Fortæl personalet om jeres erfaringer med tidligere procedurer – så I sammen kan lægge den bedste plan for dit barn.

Så er det Viggos tur. Inde i blodprøverummet er der en bioanalytiker, som skal hjælpe med at finde ud af, hvad Viggo fejler.

"Hej Viggo. Jeg skal tage blodprøven," siger bioanalytikeren og spørger:

"Har du prøvet det før?"

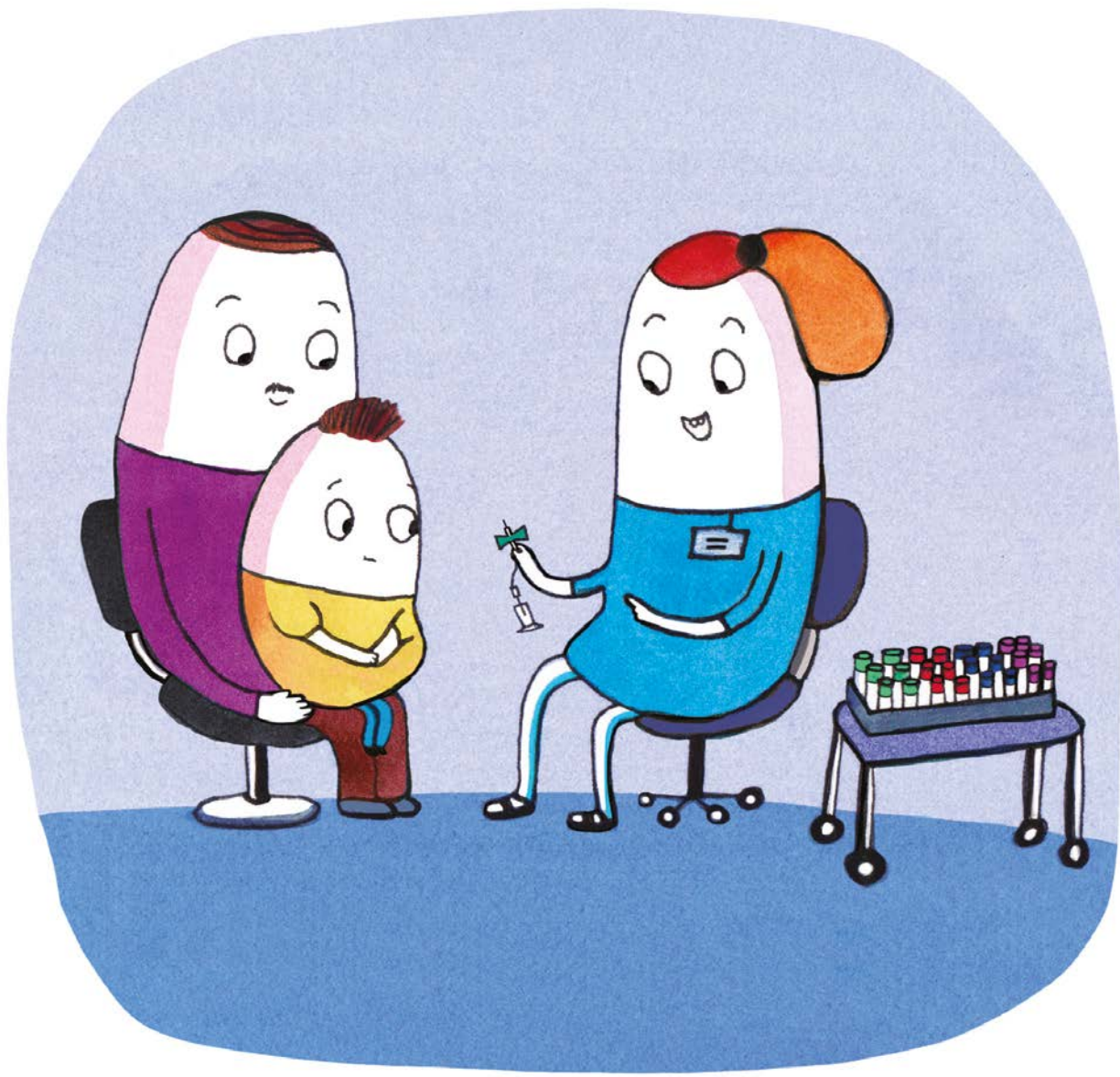
Viggo ryster på hovedet, for det har han ikke.

Han er også lidt bange for, om det gør ondt.

"Har du haft trylleplaster på," spørger hun.

Viggo nikker og trækker op i sine ærmer og viser, hvor plastrene sad indtil for lidt siden. Han får lov til at vælge, om han selv vil sidde i stolen eller hos far. Viggo synes, det er rarest at sidde på fars skød.

Bioanalytikeren har et rullebord fyldt med små glasrør med låg i forskellige farver. De er grønne og røde og blå og lilla og skal bruges til blodprøver. Hun viser ham den lille nål, som har sommerfuglevinger på og en gennemsigtig plastikslange ligesom en hale. Det er den, hun skal prikke ham i armen med for at tage blodprøverne.

Inden bioanalytikeren kan tage blodprøver, skal hun finde den bedste blodåre at prikke i på Viggos arm. Hun giver ham et blå elastikbånd om overarmen.

"Jeg sætter lige den her muskelmåler på, så kan vi måle dine muskler," siger bioanalytikeren.

Elastikbåndet strammer lidt. Det gør blodårerne nemmere at se.

"Prøv og knyt hånden, så kan vi se, hvor stærk du er," siger bioanalytikeren og trykker på Viggos arm med sin pegefinger for at se, hvilken arm, der er bedst at prikke i.

Så vasker hun huden helt ren med en lille våd serviet.
Uh, det føles lidt koldt og lugter stærkt, synes Viggos.
Viggos arm skal ligge musestille, mens bioanalytikereren tager blodprøverne.
Den anden arm må han gerne bruge til at spille på fars telefon med. Far holder telefonen imens. Viggos har nemlig ikke lyst til at se, når han bliver prikket med nålen. Men han vil gerne vide, hvornår prikket kommer.

FAKTA TIL FORÆLDRE

- Giv barnet valgmuligheder. Fx hvilket legetøj, det vil have med. Barnet kan også selv bestemme, om det vil sidde selv eller på skødet af dig, og om det vil se med eller kigge væk. Men ikke, om vi skal tage blodprøven eller ej.
- Vis og udtryk, at du er sikker på, at dit barn kan klare proceduren. For meget trøst signalerer, at der måske er noget farligt på vej. Sig ikke "du skal ikke være bange", "det er snart overstået" eller "mor kan heller ikke lide det." Brug i stedet positive udtryk som "du kan klare det" og tal om noget rart fx "skal vi på legepladsen på hjemvejen?"
- Hvis barnet bliver ked af det og græder, så sig at det er helt i orden. Undgå at kritisere, undskylde eller forhandle under proceduren.
- Vær rolig og behersk din egen usikkerhed. Vær opmærksom på dit ansigtsudtryk og dit kropssprog. Træk vejret dybt, slap af i kroppen og mærk dine fødder hvile på gulvet.
- Små børn kan afledes ved at fortælle historier, synge, blæse sæbebobler eller spille spil fx på telefon eller iPad. Større børns opmærksomhed kan afledes med fantasirejse, digitale spil og musik.

"Du kan godt mærke, at jeg rører ved armen. Der kan komme et lille krads, men det gør ikke rigtig ondt," fortæller bioanalytikeren.

Hun viser ham, at trylleplasteret har virket ved at lave et 'muse-niv' der, hvor huden er bedøvet. Det føles som om, huden sover. Og så laver hun et lille niv på hånden, som ikke har haft plaster på. Dét kan han mærke!

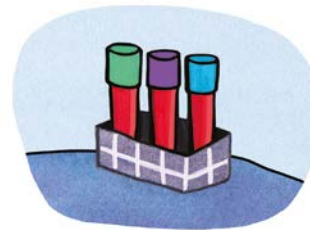
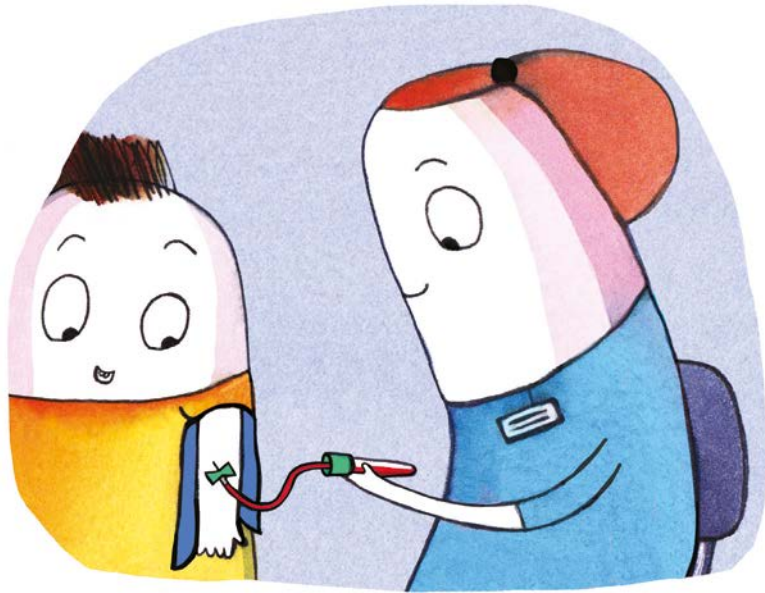
Viggo ser på telefonen, hvor han skal prøve at fange sæbebobler ved at prikke på dem med en finger. Blob, blob, blob siger det, hver gang han rammer.

"Hvornår kommer prikket," spørger Viggo.

"Det gør det nu," siger bioanalytikeren og smiler til ham.

Hov, det opdagede Viggo næsten ikke.

Han kigger på sin arm, hvor der nu sidder en nål med sommerfuglevinger og en tynd gennem-sigtige slange i. Den bliver lynhurtigt fyldt med mørkerødt blod, ligesom når man suger saftevand i et sugerør.

Det gør ikke ondt, og han kan næsten ikke mærke noget. Viggo synes faktisk, det ser flot ud og er lidt spændende. Blodet løber ned i et af de farvede glas fra bioanalytikerens vogn. Da det første glas er fyldt, tager bioanalytikereren et lille glas mere og fylder det. Og så et til.

Viggo er lidt bange for, om alt blodet løber ud af hans krop. Hvad nu, hvis han plasker sammen som en ballon, der går hul på. Men det gør han slet ikke, fortæller bioanalytikereren. Faktisk kan der kun være en lille skefuld i hvert blodprøveglas, og hun skal bare bruge tre små glas. Og Viggos krop laver hurtigt nyt blod, så han kommer ikke til at mangle noget.

FAKTA TIL FORÆLDRE

- Ros dit barn for at have klaret det, og fortæl, hvor stolt du er – også hvis det var en svær oplevelse.
- Tal om, hvad der gik godt. Og kom så hurtigt videre. Tal om dagligdagsemner og ting, I glæder jer til.

”Nu er det overstået,” siger bioanalytikerne og trækker nålen ud af armen igen.

Det gør heller ikke ondt. Viggo får et stykke vat og en lille forbindelse på. Bagefter bliver blodprøverne undersøgt på hospitalet, så de kan finde ud af, hvad Viggo fejler.

Fordi han har været så sej, får han lov at vælge et stykke legetøj fra en kasse.

Viggo vælger en fin guldsmed med glimmer på ryggen.

”Det var så flot klaret. Er du sikker på, du kun er 5 år?” spørger bioanalytikerne.

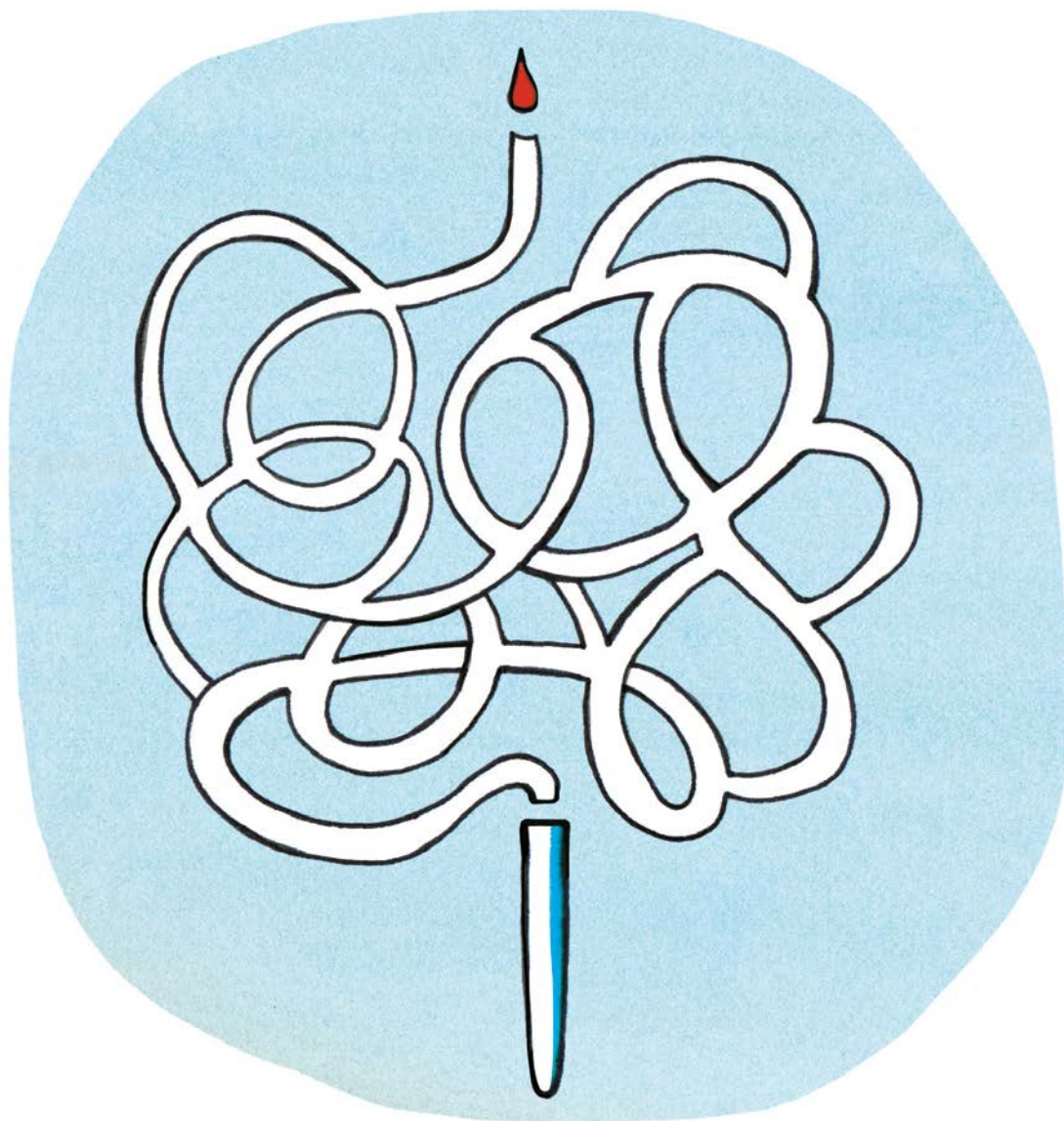
Far er også rigtig stolt af Viggo.

”Farvel og tak for i dag,” siger bioanalytikerne og smiler til Viggo.

”Farvel,” siger far og tager Viggo i hånden.

Nu skal de hjem og hygge og måske forbi legepladsen og have en gyngetur.

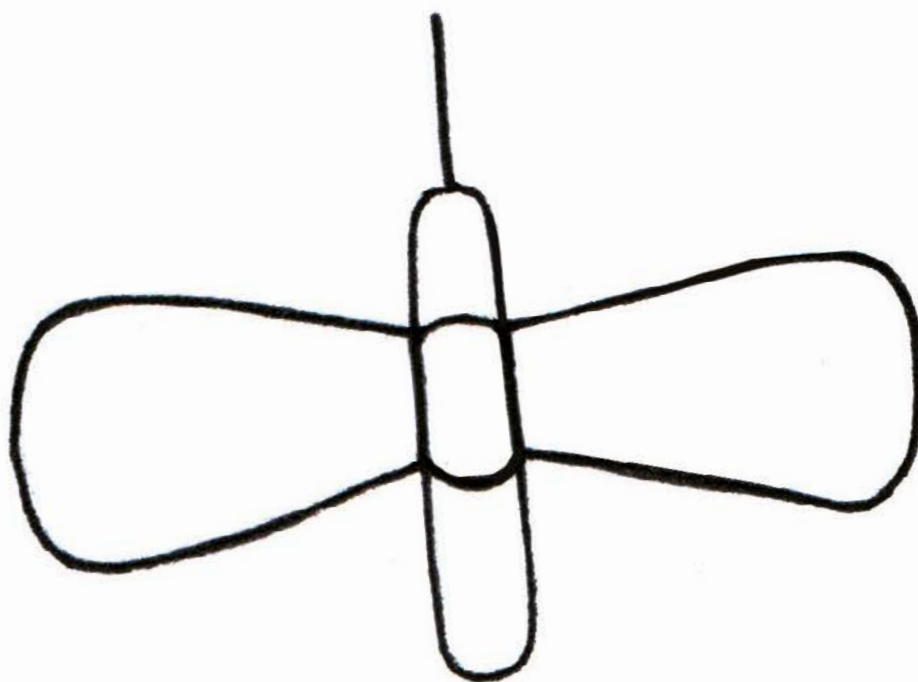
Hjælp bloddråben med at finde vej til reagensglasset.

Sæt ring rundt om de personer og ting, som du møder, når du skal have taget blodprøver. Du må også gerne farvelægge alle sammen.

Brug din fantasi og farvelæg sommerfuglen med flotte mønstre og farver.

Læs mere på:
www.boernogsmerter.dk

Facebook: Hvordan Undgår
Vi Fastholdelse Af Børn Mod
Deres Vilje

Diplom

Gives hermed til:

.....
for sej og flot indsats,
da du fik taget blodprøve

Dato

.....

**Region
Hovedstaden**